

Amsterdam Lelylaan

Stedenbouwkundig Masterplan voor herontwikkeling Lelylaan en omgeving.

Amsterdam Lelylaan

Stedenbouwkundig Masterplan voor herontwikkeling Lelylaan en omgeving.

Tussen snelweg en stadsstraat

De Lelylaan werd in de jaren 60 door van Eesteren geconcepieerd als de eerste opgetilde stadsautoweg van Nederland. Hij verbindt de Westelijke Tuinsteden met de uitbreidingen van Berlage en de oude binnenstad. Momenteel zijn de laan en de zone er omheen aan slijtage onderhevig. De woningvoorraad is verouderd, gebouwen verliezen hun functie, het stationsplein is onoverzichtelijk en de vrijliggende fietsroutes naar de binnenstad worden als onveilig ervaren. Tegelijkertijd maken de uitstekende bereikbaarheid en de nabijheid van Schiphol en Zuid-as het gebied aantrekkelijk voor herontwikkeling en intensivering.

In dit kader ontstond bij de gemeente en het stadsdeel het verlangen de Lelylaan en omgeving sterker in de stad te integreren en de Lelylaan zelf om te vormen tot een "normale", symmetrische en op maaiveld gelegen stadsstraat.

Gebied: 40 ha, stadsautoweg, aansluiting A10, station, ziekenhuis, woonbuurten, park, singelstructuur.

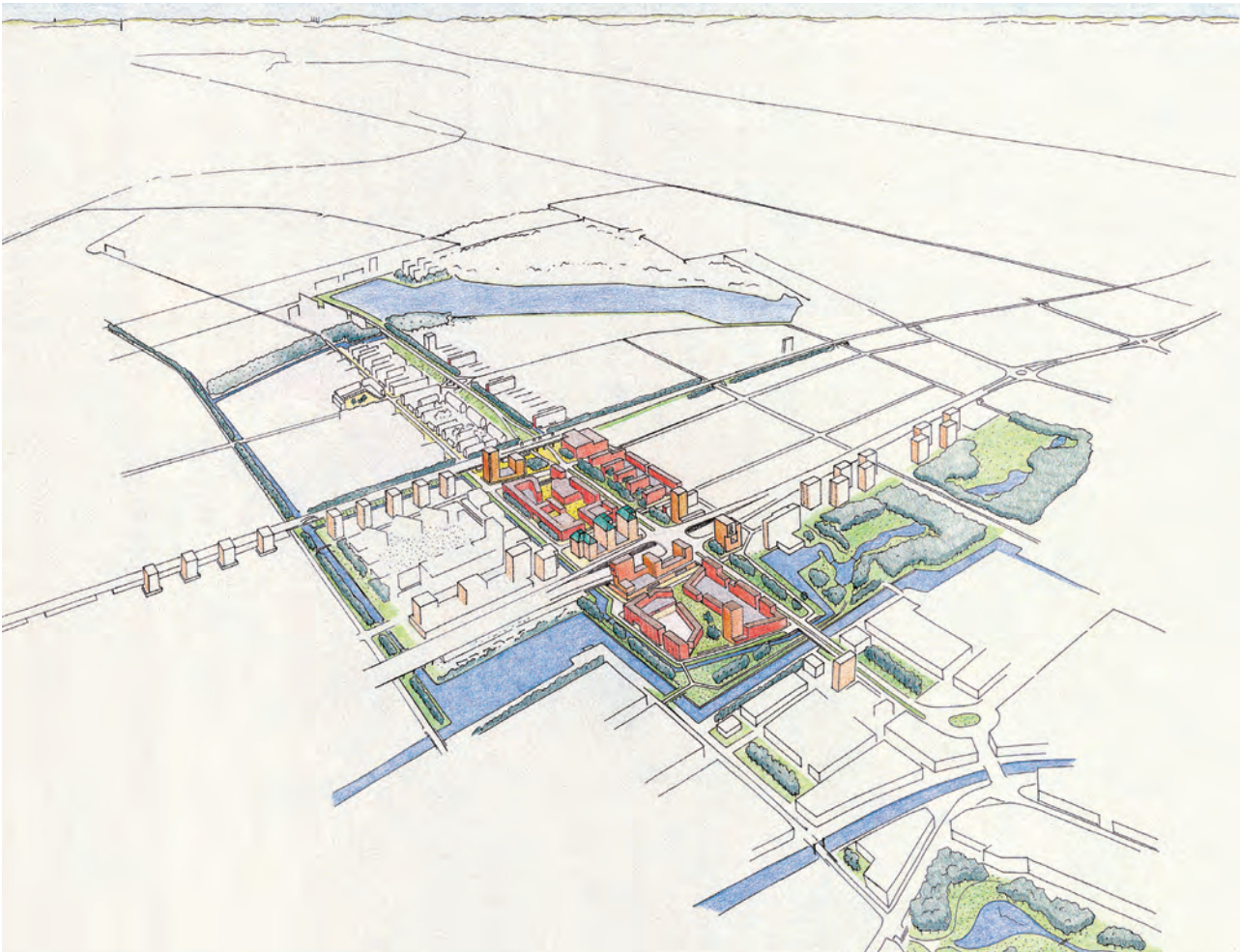
Programma: 320.000 m² bvo, 1200 woningen. Ontwerp: 2001.

In opdracht van: stadsdeel Slotervaart-Overtoomseveld en gemeente Amsterdam.

Realisatie: vanaf 2003.

In samenwerking met: Wim Rappange, Coen de Boer.

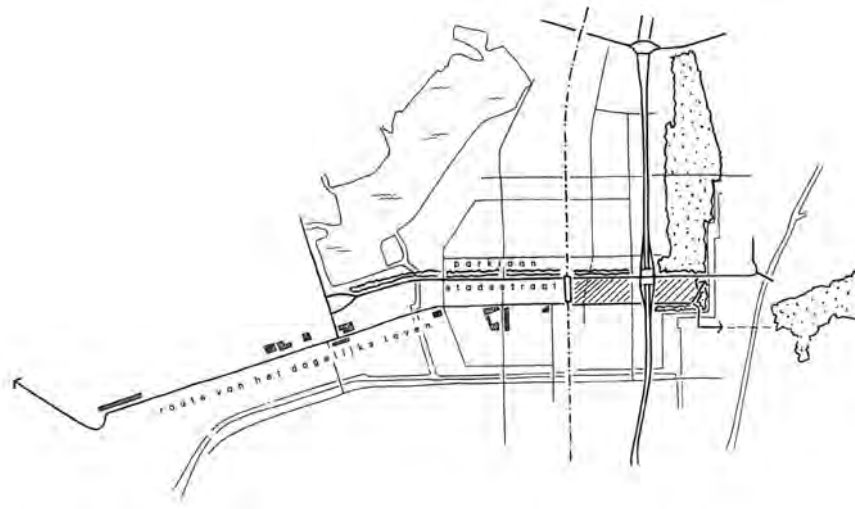
publicaties: Blauwe kamer 2001 - 6, blz. 31.

1. Het asymmetrisch profiel
2. Hoogteligging

3. parklaan, stadsstraat en route van het dagelijks leven

4. vogelvlucht, getekend op basis van de perspectiefschets uit het AUP

3.

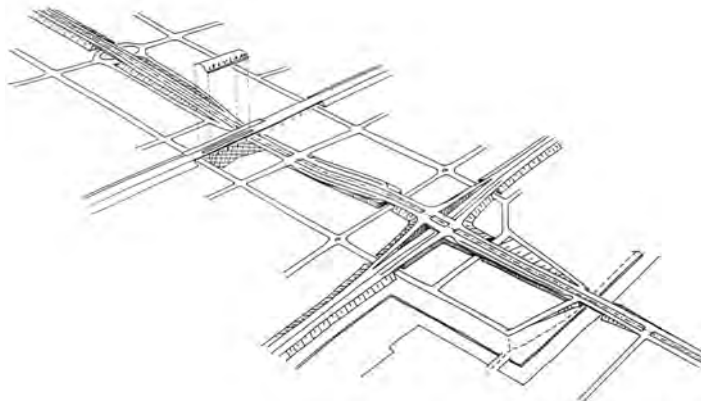
Nadere analyse leerde ons dat de Lelylaan eerder opgevat moet worden als een tussenschakel tussen het gestroomlijnde snelwegverkeer en het meer diffuse, informele stadsverkeer.

De enorme verkeersstromen bij de aansluiting op de A10 maken een verzoening van alle gewenste functies onmogelijk. We hebben gekozen voor een zekere ontvlechting.

De Calandlaan rijgt als route van het dagelijks leven wijk- en buurtgerichte functies aan een en krijgt een meer directe aansluiting op het Vondelpark. De Lelylaan zelf krijgt een asymmetrisch profiel. Aan de zuidzijde wordt een ventweg toegevoegd die hem een stedelijker karakter (nieuwe adressen) verleent, aan de noordzijde wordt het profiel afgewerkt als een parklaan, die Sloterpas en Rembrandtpark met elkaar verbindt.

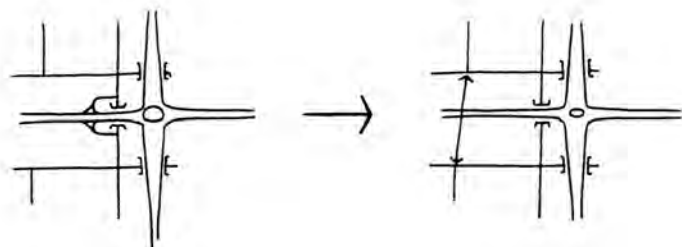
1.

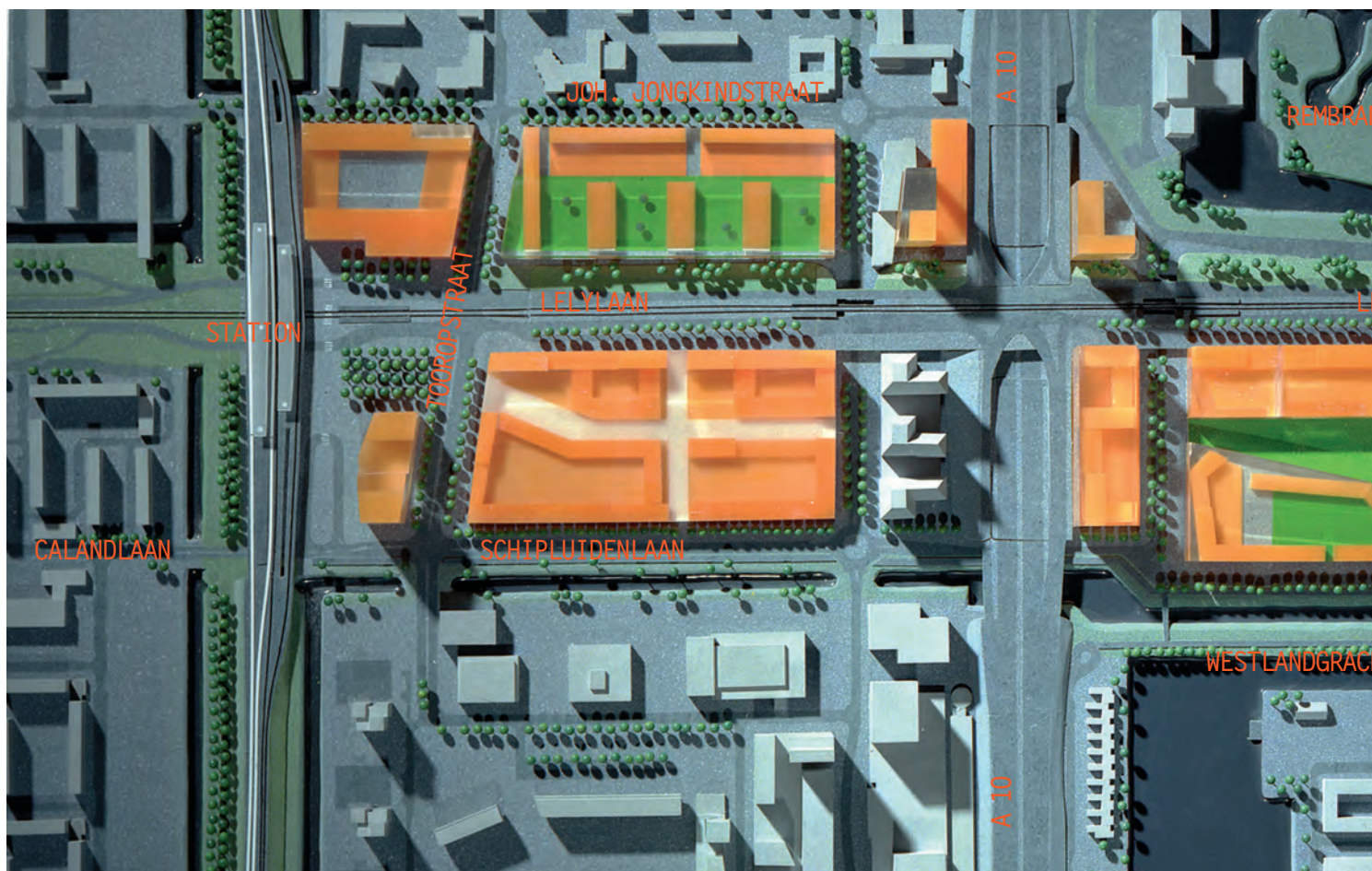
2.

Nieuwe adressen

Het verhoogde niveau van de Lelylaan blijft gehandhaafd, maar de “oren” worden verwijderd. Via een nieuwe dwarsroute (Tooropstraat) kan het verkeer vanaf de snelweg zich stapsgewijs over het stratennet verspreiden. Deze route is tevens de voorrijstraat voor het nieuwe plein bij het station, dat een centrale toegang krijgt.

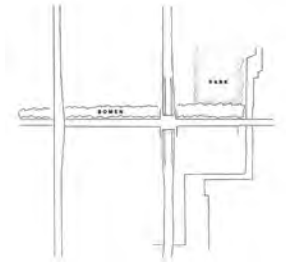

1.

1. een nieuwe dwarsroute vervangt
de oren

2. interventies

2.

Door de aansluiting op de A10 te comprimeren herwint de Lelylaan zijn ruimtelijke continuïteit van Sloterplas tot Surinameplein. Ook het nu nog her en der omgeleide fietsverkeer kan de Lelylaan aan de zuidkant blijven volgen. Door de reorganisatie van het verkeer worden nieuwe adressen gecreëerd. Tussen Lelylaan en Calandlaan ontstaat een stedelijke intensiveringszone, opgespannen tussen de entree van het station Lelylaan en de monumentale park- en waterstructuur nabij het Surinameplein.

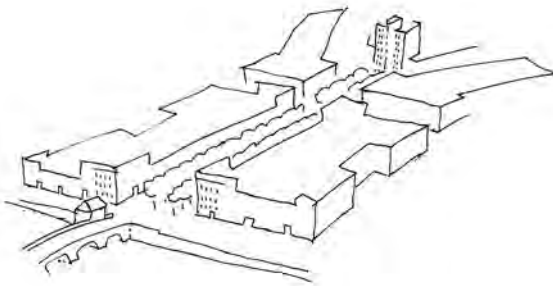
Derde dimensie

De reorganisatie van het verkeer speelt zich af in drie dimensies. Water, wegen, toegangen, parkeer-garages, taluds, keermuren, via-ducten en tunnels vormen samen een printplaat, waarop de bebouwing zich kan hechten. De printplaat is een architectonisch bouwsel, mede geïnspireerd door de prachtige architectuur van de kunstwerken uit de periode van Eesteren. De bebouwing zelf wordt slechts ingeperkt door enveloppen, die reageren op uitzicht, bezonning, parkeercapaciteit, etc. Tevens waarborgen de enveloppes een subtiele samenhang met de gezonde compositie van de bebouwing volgens het oorspronkelijke AUP.

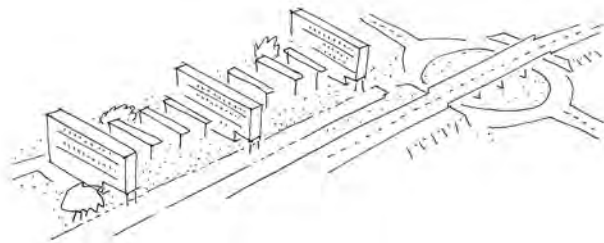
Het plan neemt daarmee afstand van Berlage en van Eesteren die, beiden op hun eigen wijze, werkten op basis van een vooraf gedefinieerd programma (de volkswoningbouw) en daarmee de totaalcompositie van de stad in drie dimensies vastlegden. In ons voorstel concentreren we ons op de vorm van de infrastructuur en de openbare ruimte; we definiëren de aanhechting aan het grondvlak en laten de architectonische expressie vrij.

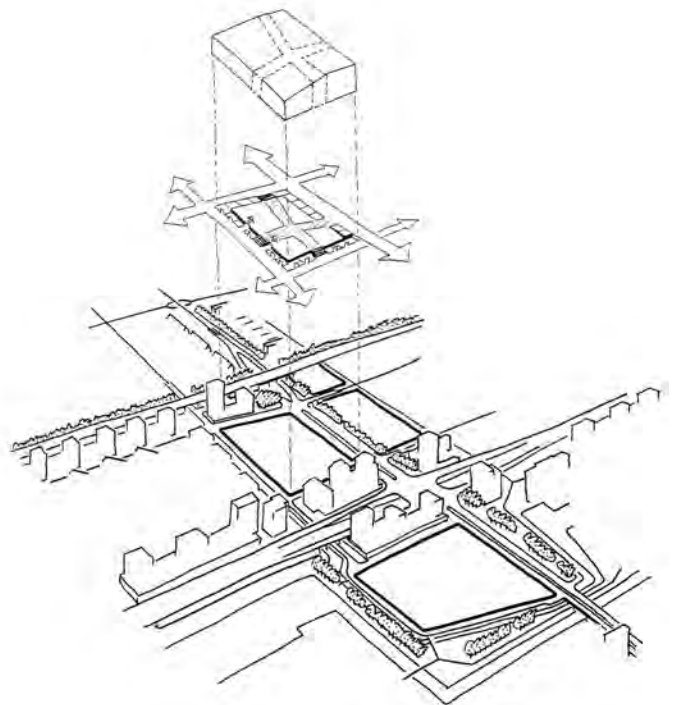
1.

Berlage, Amsterdam-Zuid: bouwblokken en straatwanden

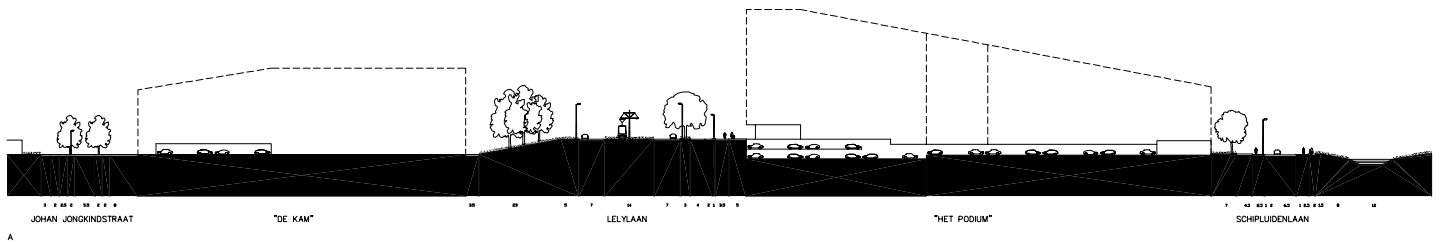

van Eesteren, AUP: schrijven in een open maaiveld

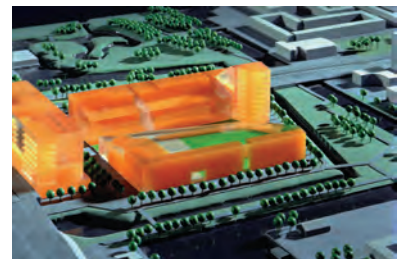

plan Lelylaan: raamwerk, printplaat en enveloppes

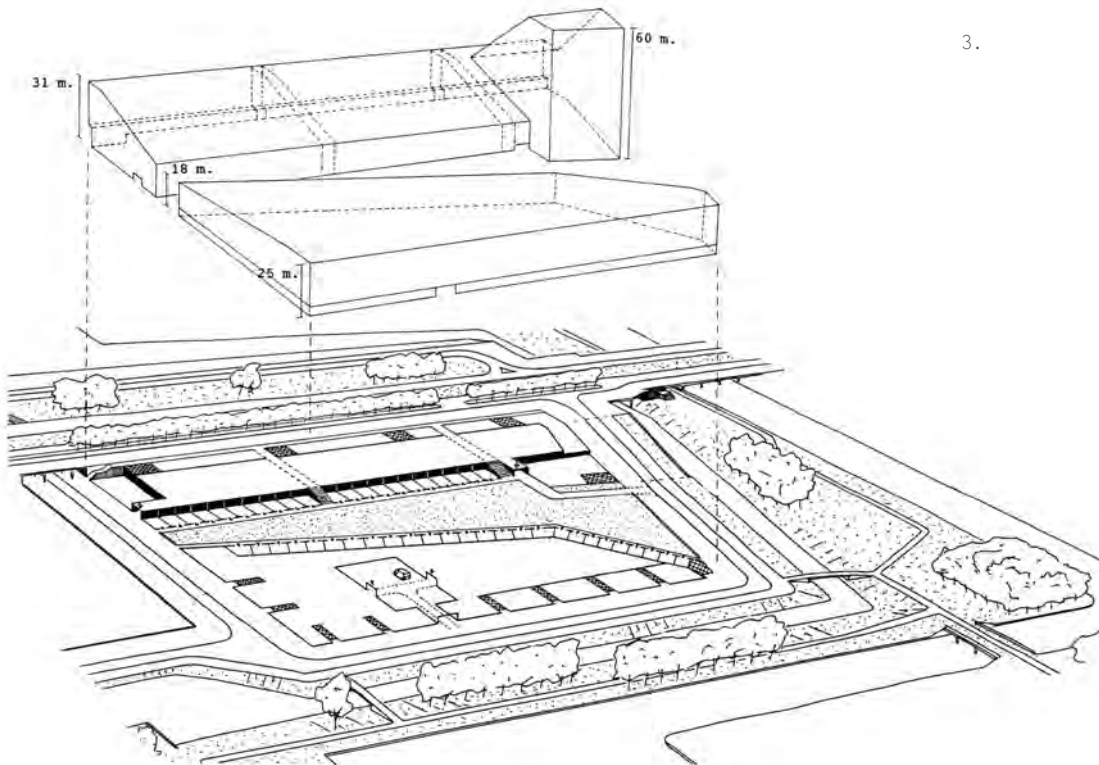
1. Maquette vanuit het noordwesten
2. Printplaat en bebouwingsenveloppe van het Andreas-ensemble
3. Het Andreas-ensemble

dwarsprofiel

3.

2.